

Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare

Johan Björklind Möllegård

Datum

2018-03-28

Diarienummer

KS 15/0300

Beslut av Kommunfullmäktige 2018-05-16 §

Utvidgning av Lillsjön-Örnässjöns naturreservat i Upplands-Bro kommun

Utvidgning av naturreservatet med del av fastigheterna Raskeboda 1:1, Husby 1:12 (Raskebodavägen) och Kungsängens-Tibble 1:3

Kommunen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att Lillsjön-Örnässjöns naturreservatet, inrättat av Kommunfullmäktige den 21 december 2016 § 152, ska utökas med två områden, vilka framgår av bifogad beslutskarta 1A, (daterad 2016-04-28, senast reviderad 2018-03-28).

Syftet med naturreservatet

Syftet med Lillsjön-Örnässjöns naturreservatet enligt Kommunfullmäktiges beslut den 21 december 2016 gäller för det utvidgade området.

Skälen för beslutet

Skälen för bildande av Lillsjön-Örnässjöns naturreservat enligt Kommunfullmäktiges beslut den 21 december 2016 med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken skall gälla för det utvidgade området.

Föreskrifter för naturreservatet

Kommunens beslut den 21 december 2016 om föreskrifter med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken m.m. skall gälla för det utvidgade naturreservatet.

Beslutskartorna 1A, 1B och 1C, vilka bifogas, har kompletterats med de utvidgade områdena.

Kommunen beslutar därutöver om följande komplettering till reservatsföreskrifterna för det utvidgade området.

- Föreskrift B2 kompletteras med att uppföra hundrastgård.
- Förbudet i föreskrift C9 skall inkludera del av Raskebodavägen. Föreskrift C9 ändras till följande nya lydelse ”rida i annan gångart än skritt (långsammaste gångarten) förbi område med samlad bebyggelse utefter Raskebodavägen och Husbyvägen enligt redovisning på beslutskarta 1A (2016-04-28, senast reviderad 2018-03-28)

2018-03-28

- Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för
- uppförande av ett mindre stall/ekonomibyggnad i anslutning till Raskebodavägen på fastigheten Raskeboda 1:1 för hästar, nöt eller får som bidrar till reservatets skötsel genom bete på fastigheten. Detta undantar dock inte från skyldigheten att pröva byggnaden mot annan lagstiftning.

Skötselplanen

Kommunen beslutar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att den av kommunen tidigare fastställda skötselplanen ska gälla också för det utökade området. Det innebär följande:

- Den utökade skogsdelen öster om Lillsjön ska ingå i skötselområdet "Skogsmark – Äldre skog. Skötsel. Litet åtgärdsbehov" i gällande skötselplan enligt redovisning på bifogad kompletterad skötselplanekarta 2a (daterad 2016-04-28, senast reviderad 2018-03-28).
- Den utökade delen på fastigheten Raskeboda 1:1 ska ingå i skötselområdena "Betesvall, bete" - område 22, "Trädklädd betesmark, bete" - område 9 och 10 samt "Trädklädd betesmark, sumpskog, bete" - område 16 enligt redovisning på bifogad kompletterad skötselplanekarta 2a (daterad 2016-04-28, senast reviderad 2018-03-28). Detta innebär att beskrivning av bevarandemål och skötselåtgärder för skötselområdet Trädklädd betesmark i gällande fastställda skötselplan gäller också för områdena 9 och 10.
- En hundrastgård föreslås öster om Lillsjön enligt redovisning på bifogad kompletterad skötselplanekarta 2b (daterad 2016-04-28, senast reviderad 2018-03-28).

Förvaltare av naturreservatet

Kommunen är förvaltare av naturreservatet, vilket följer av 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Detta innebär att kommunen också blir förvaltare av det utvidgade naturreservatet.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Lillsjön-Örnässjöns naturreservat bildades genom beslut i Kommunfullmäktige den 21 december 2016, § 152. Beslutet överklagades men Länsstyrelsen avslog överklagandet i beslut den 11 april 2017 (Lst dnr 5051-2332-2017). Beslutet vann laga kraft den 10 maj 2017.

De två områden, som nu omfattas av utvidgningen, ingick i det ursprungliga förslaget till Lillsjön-Örnässjöns naturreservat (daterat den 28 april 2016, dnr KS 15/0300). Kommunstyrelsen beslutade den 8 juni 2016 § 94 att detta förslag skulle "föreläggas markägare och innehavare av särskild rätt" att yttra

2018-03-28

sig över samt sändas på samråd till berörda myndigheter och organisationer. Handlingarna sändes ut den 23 juni 2016. Skriftliga synpunkter skulle vara kommunen till handa senast den 19 september 2016. De synpunkter som kom in sammanställdes och redovisades i detalj i en separat samrådsredogörelse, daterad den 31 oktober 2016, dnr KS 15/0300. Berörda statliga myndigheter och kommunala nämnder tillstyrkte reservatsbildningen enligt det remitterade förslaget, som alltså omfattade de för utvidgning aktuella två delområdena.

Fastigheten Raskeboda 1:1

Markägarna till Raskeboda 1:1 motsatte sig reservatsbildning för hela fastigheten. Någon överenskommelse med markägarna om reservatsbildning och intrångsersättning hade inte träffats inför kommunfullmäktiges beslut i december 2016. Av den anledningen så uteslöts fastighetens landområde från reservatsbildningen. Dialogen med markägarna har därefter fortsatt. Någon överenskommelse om ersättning har dessvärre inte kunnat nås, då parterna står långt från varandra vad gäller ersättningens storlek. Syftet från kommunens sida är att komma fram till en uppgörelse som båda parter kan godta. Överenskommelse om intrångsersättning har träffats mellan kommunen och andra privata markägare i naturreservatet. Det är viktigt, inte minst av rättviseskäl, att lika principer tillämpas såväl vid värderingen av intrångets storlek som vid förhandlingen.

Av kommunens beslut om bildande av Lillsjön-Örnässjöns naturreservat framgår att fastigheten Raskeboda 1:1 bör i sin helhet ingå i naturreservatet. Syftet med att inkludera landområdet i reservatet är att bevara det "levande" jordbrukslandskapet, landskapsbilden och de biologiska värdena som framför allt är knutna till den träd bärande naturbetesmarken och sumpskogen intill sjön. En förutsättning för att bevara dessa värden är att få markerna skötta. Det är angeläget att markägarna till Raskeboda 1:1 ges möjlighet att hysa egna betesdjur, om man så önskar, för att trygga den framtida skötseln av marken och för detta ändamål få uppföra en mindre ekonomibygnad/stall. Av den anledningen förslås ett undantag från reservatsföreskrifterna för uppförande av en sådan byggnad. Dispens från strandskyddsbestämmelserna har redan meddelats och en ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av stallet är under prövning hos kommunen.

Skifte 2 till fastigheten Husby 1:12 (del av Raskebodavägen)

Fastigheten Raskeboda 1:1 gränsar i norr till Raskebodavägen som ligger på ett skifte tillhörande fastigheten Husby 1:12. Som en följd av att hela fastigheten Raskeboda 1:1 inkluderas i naturreservatet så föreslås att också detta skifte av Husby 1:12 (del av Raskebodavägen) inkluderas i naturreservatet, vilket överensstämmer med det ursprungliga reservatsförslaget enligt remisshandlingen. Markägarna till detta skifte anförde i samband med remissen att man inte har någon invändning mot detta. Raskebodavägen används för friluftslivet (motionsspår, ridning etcetera) och det är därför önskvärt att hela Raskebodavägen inkluderas i naturreservatet.

2018-03-28

Det undantagna skogsområdet öster om Lillsjön

Ett område öster om Lillsjön undantogs från beslutet om reservatsbildning i avvaktan på vidare utredning och ställningstagande. Samhällsbyggnadskontoret har därefter utrett frågan vidare. Resultatet redovisas i PM den 1 augusti 2017 "Utredning om utvidgning av Lillsjön-Örnässjöns naturreservat i Upplands-Bro kommun". Av utredningen framgår att området bör ingå i naturreservatet med avgränsning enligt det ursprungliga förslaget (remisshandlingen 2016-04-28).

Utredningen anger följande motiv för att inkludera det undantagna området i Lillsjön-Örnässjöns naturreservat.

- Bevara området för friluftslivet. Området ligger i direkt anslutning till befintligt naturreservat och mellan detta och Lillsjöskolan och bostadsområdena. Promenadvägar och stigar går genom området.
- Kommunen äger marken.
- Området utgör grönområde i fastställda detaljplaner.
- Angeläget att bevara skogen för framtiden och få enhetlig skötsel.
- Angeläget att förbättra ordningen i området (lösa hundar, förhindra skador på mark och vegetation), genom att införa samma ordningsföreskrifter som för det befintliga naturreservatet.
- När grönområdet inkluderas i naturreservatet blir förvaltaren av reservatet ansvarig för skötseln.
- Inga remissinstanser (myndigheter, sakägare, allmänheten via organisationer) motsatte sig det ursprungliga förslaget om reservatsbildning, som inkluderade detta område (remiss i juni 2016).

Inom ramen för utredningen har övervägts möjligheten att i detta område inte ha kopplingstvång för hundar. Men med hänsyn till att flera promenadvägar och stigar passerar området och att Lillsjöskolan ligger i direkt anslutning till området så bedöms det olämpligt att ha lös hund i området. I syftet med naturreservatet anges bl.a. att "särskilda insatser ska göras för att öka förskolans och skolans möjligheter att använda området i sin verksamhet". Inte minst av den anledningen bör hundar hållas kopplade i området intill Lillsjöskolan.

En inhägnad hundrastgård/område om ca 1000 m² föreslås i södra delen av området inom vilken hundar kan släppas lösa. Det kan i framtiden om det finns behov av det bli aktuellt att anlägga ytterligare sådana inhägnade hundrastgårdar/områden i naturreservatet.

Kommunens bedömning

De båda delområdena bör enligt kommunens uppfattning ingå i Lillsjön-Örnässjöns naturreservat.

Något väsentligt nytt i sak i föreliggande förslag om utvidgning i förhållande till det ursprungliga reservatsförslaget (remisshandlingen) har inte tillkommit. Av den anledningen finner kommunen inte anledning att göra en förnyad "remissomgång".

2018-03-28

Miljökvalitetsmål

Beslutet om denna utvidgning av naturreservatet bidrar också till uppfyllandet av miljökvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv.

Beslutet bidrar också till att nå delmål 5 - "Öka andelen skyddad natur för ett rikt växt- och djurliv, rekreationsändamål och bevarande av kulturhistoriska miljöer" - i den av Kommunfullmäktige (2010-10-21, § 108) antagna Miljöplanen.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Kommunen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beskrivning av området

Se kommunens beslut den 21 december 2016, § 152 om bildande av Lillsjön-Örnässjöns naturreservat (dnr KS 15/0300).

Förslaget innebär att den totala arealen för Lillsjön-Örnässjöns naturreservat ökar med 15 hektar till totalt 436 hektar.

Uppdaterade uppgifter om naturreservatet till följd av utvidgningen

Naturreservatets namn	Lillsjön-Örnässjöns naturreservat
Kommun	Upplands-Bro
NVR-id	2046109
Läge	Området ligger i anslutning till men väster om Kungsängens tätort och mellan E18 i norr och Enköpingsvägen i söder.
Centrumkoordinater (SWEREF99TM)	X:653422, Y:6598299
Naturgeografisk region	Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)
Huvudsaklig objektkategori	Skog, odlingslandskap, vatten
IUCN-kategori	V, Skyddat landskap
Ägarkategorier	Kommun, enskild
Areal	436 ha, varav land 290,3 ha och vatten 145,7 ha

2018-03-28

<i>Fastigheter</i>	Del av Örnäs 1:2, del av Örnäs 1:6 (endast vattenområde), Raskeboda 1:1, del av Husby 1:2, del av Husby 1:12 (Raskebodavägen), del av Kungsängens-Tibble 1:3, del av Kungsängens-Tibble 1:644, del av Sylta 1:24, del av Sylta 1:61 och del av Aspvik 1:4
<i>Naturtyper (enligt KNAS)</i> Områdets areal har med vissa justeringar delats in i de naturtyper enligt KNAS (Kontinuerlig naturtypskartering av skyddad natur, en satellitbildstolkning som utförs av Metria).	Tallskog 53,4 ha Granskog 23,2 ha Barrblandskog 55,1 ha Barrsumpskog 6,0 ha Lövblandad barrskog 41 ha Triviallövskog 20,8 ha Ädellövskog 12 ha (halva arealen utgör betesmark) Triviallövskog med ädellövinslag 2,2 ha Lövsumpskog 6,8 ha Ungskog inklusive hyggen 4,6 ha Sumpskogsimpediment 1,4 ha Övriga skogsimpediment 5 ha Våtmark 2,6 ha Limnogen våtmark 4,3 ha Odlad mark 35,8 ha Äng 0,3 ha Betesmark 0,5 ha Övrig öppen mark 12 ha Exploaterad mark inkl. friluftsanläggningar 3,4 ha Sjöar och vattendrag 145,7 ha
<i>Förvaltare av naturreservatet</i>	Upplands-Bro kommun

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen Stockholm, se bilaga 3.

2018-03-28

Bilagor:

Bilaga 1A Beslutskarta 1A (daterad 2016-04-28, senast rev 2018-03-28)
(Gräns m.m. för naturreservatet)

Bilaga 1B Beslutskarta 1B (daterad 2016-04-28, senast rev 2018-03-28)
(Förbud mot avverkning)

Bilaga 1C Beslutskarta 1C (daterad 2016-04-28, senast rev 2018-03-28)
(Befintliga och föreslagna anläggningar och anordningar för friluftslivet)

Bilaga 2a Skötselplanekarta - skötselområden (daterad 2016-04-28, senast rev 2018-03-28)

Bilaga 2b Skötselplanekarta - friluftsliv (daterad 2016-04-28, senast rev 2018-03-28)

Bilaga 3 Hur man överklagar